

क्र स	अधिभूतवाद	क्र स	द्वन्द्ववाद
१	अन्तरविरोध विचारमा मात्र हुन्छ, वस्तुमा हुँदैन	१	अन्तरविरोध वस्तु तथा विचार दुबैमा हुनेगर्छ ।
२	प्रकृति एक अर्कोवाट स्वतन्त्र, अलग असम्बन्धित घटनाहरू र वस्तुहरूको आकस्मिक जमघट हो ।	२	प्रकृति एक अर्कोसँग संयुक्त एक दोश्रोमाथी निर्भर र एक अर्कोद्वारा निर्धारित हुने वस्तु र घटनाहरूको सम्बन्धित र सम्पूर्ण एकाइ हो ।
३	प्रकृति स्वतन्त्र र निश्चल, स्थिर र अपरवर्तनको अवस्थामा रहन्छ ।	३	प्रकृति अविरल गति र परिवर्तन, नविकरण र विकासको अवस्थामा रहन्छ ।
४	परिमाणात्मक वृद्धि बाट गुणात्मक रूपमा वृद्धि नभइकन नै विकासको प्रकृया अधि बढछ ।	४	परिमाणात्मक वृद्धिवाट गुणात्मक रूपमा फडको मादै विकासको प्रकृया अधि बढछ ।
	विकासको प्रकृया वृत्ताकार (Circle) को रूपमा अधि बढछ ।	५	विकासको प्रकृया बर्तुलाकार (Spiral) रूपमा अधि बढछ ।